

Sammanträdesdatum 2024-04-11

Plats och tid Skillinge hus, den 11 april, kl. 13:00 – 15:00

Beslutande Marie Johansson, Ordf. (S), Gislaved
Gert Jonsson, (M), Vaggeryd
Lars-Åke Magnusson, (KD) ersätter Kristine Hästmark, (M), Gnosjö
Klas Gustavsson, (EMP), Vaggeryd
Kjell Örtlund, (MiG), Gislaved
Bo Svedberg, (S), ersätter Anetté Myrvold, (S), Värnamo
Camilla Karlsson (S), Gnosjö

Övriga deltagande Jonatan Rosenquist, förbundsdirektör, SÅM
Ewa Nilsson, förbundsadministratör, SÅM

Utses att justera Camilla Karlsson

Justeringens
plats och tid

Under-
skrifter

Sekreterare

.....
Ewa Nilsson

Ordförande

.....
Marie Johansson

Justerande

.....
Camilla Karlsson

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organisation

Förbundsdirektion SÅM

Paragrafer

Datum för
anslags uppsättande

Datum för
anslags nedtagande

Förvaringsplats
för protokollet

SÅM Skillingaryd

Underskrift

.....
Ewa Nilsson

Utdragsbestyrkande

Mötet är det andra mötet för år 2024 med förbundsdirektion för kommunalförbundet SÅM (Samverkan Återvinning och Miljö).

Mötet öppnas, Ewa Nilsson utses till sekreterare och Camilla Karlsson till justerare av protokollet.

Ärendeförteckning:

Föredragande: Jonatan Rosenquist = JR

Beslutsärenden:

§17 Förslag verksamhetsbudget 2025 för SÅM (JR)
§18 Förslag investeringsplan 2025-2027 för SÅM (JR)

Informationsärende:

§19 Revisionsberättelse 2023 (JR)
§20 Lönerrevision 2024 (JR)
§21 Avstämning likviditet (JR)
§22 Miljörapportering för 2023 (JR)
§23 Personalärenden (JR)
§24 Insamling av fett (JR)
§25 Hylte Kommun (JR)

Övriga ärenden:

§17

Dnr: SÅM 2024/002-2

Förslag verksamhetsbudget 2025 för SÅM

Ärendebeskrivning

Enligt förbundsordningen ska direktionen årligen, senast vid april månads utgång, uppta samråd med förbundsmedlemmarnas kommunstyrelser kring ett av direktionen upprättat förslag till budget. Förslaget ska i tillämpliga delar utformas i enlighet med intentionerna i förbundsmedlemmarnas regler för ekonomistyrning. Förbundsdirektionen fastställer därefter, senast vid utgången av november månad, kommunalförbundets budget för nästkommande verksamhetsår. Budgeten ska innehålla en investerings- och finansieringsplan för den kommande treårsperioden.

SÅM har upprättat ett förslag till verksamhetsbudget för 2025. Budgetförslaget är framtaget med nollresultat som mål. I budgetförslaget har både intäkter och kostnader ökat med cirka 9 miljoner kronor jämfört med budget för 2024. En stor del av intäktsökningen kopplas till den ersättning som SÅM från och med 2024 erhåller från förpackningsproducenterna, men i intäktsökningen ingår även höjning av vissa avgifter i avfallstaxan samt intäkter från försäljning inom ÅVC. Kostnadsökningen till 2025 förväntas framförallt bero på högre kostnader inom befintliga entreprenader (indexökning i avtalen), ökade insamlingskostnader kopplat till införandet av obligatorisk matavfallssortering och FNI, högre ränte- och avskrivningskostnader på grund av ökad investeringstakt samt ökade personalomkostnader kopplat till utökat verksamhetsansvar.

Från och med 2024 övertog SÅM, efter en lagändring, ansvaret för insamlingen av förpackningsavfall från hushåll. Denna förpackningsinsamling ska finansieras av förpackningsproducenterna vilket medför att SÅM från och med 2024 erhåller ekonomisk ersättning i avsevärt större utsträckning än tidigare år. SÅM har sedan hösten 2023 infört FNI hos alla villor och fritidshus inom GGVV-regionen. Den ekonomiska ersättningen från producenterna för FNI-insamlingen medför sannolikt att SÅM inte behöver höja avgifterna för villor och fritidshus till 2025 trots att obligatorisk FNI medför både ökade insamlingskostnader och sänkta intäkter. Budgetförslaget inkluderar således ingen taxehöjning för villor och fritidshus till 2025.

När det gäller flerbostadshus så har SÅM ingen FNI-insamling hos dem i dagsläget och ersättningen från producenterna för sådan insamling förväntas inte täcka kostnadsökningen när den väl införs under 2025-2026. SÅM behöver därför höja avgifterna kopplat till flerbostadshusen för att förebygga så att den verksamhetsgrenen inte blir underfinansierad med tiden.

Kostnadsökningen i samhället har varit omfattande under en period och detta har även påverkat SÅM till exempel genom högre indexhöjningar i avtal, högre transportkostnader, höjda räntor mm. SÅM räknar därför med att avgifterna kopplade till flerbostadshus, verksamheter och enskilda avlopp mm kommer att behöva höjas med 5 % till 2025. I budgetförslaget finns denna avgiftshöjning medräknad som en ökad intäkt.

Beslutsunderlag

Förslag verksamhetsbudget 2025 SÅM, daterad 2024-04-02
Budgetjämförelse 2025-2024 SÅM, daterad 2024-04-02

Förbundsdirektionen beslutar

- att godkänna upprättat förslag till verksamhetsbudget för 2025.
- att uppdra till förbundsdirektören att överlämna upprättat budgetförslag till kommunstyrelsen i respektive medlemskommun enligt förbundsordningen för SÅM.

§18

Dnr: SÅM 2024/002-2

Förslag investeringsplan 2025-2027 för SÅM

Ärendebeskrivning

Ett förslag till investeringsplan för 2025-2027 är framtaget. Det totala investeringsutrymmet under treårsperioden har planerats till 60 miljoner kronor för SÅM i dess nuvarande omfattning. Den årliga investeringstakten är således satt till cirka 20 miljoner kronor i likhet med tidigare investeringsplan för perioden 2024-2026.

I investeringsplanen ingår även en kolumn avseende anslutning av Hylte kommuns avfallsverksamhet till SÅM. Det pågår just nu en utredning kring möjligheten att ansluta Hylte kommun till SÅM och beslut förväntas tas under hösten/vintern 2024. I det fall Hylte inträder i SÅM så planeras inträdet till 2026. Ett sådant inträde medför att SÅM behöver köpa loss Hyltes anläggningstillgångar utifrån dess bokförda värde. Enligt nytt lagkrav så ska FNI bli obligatoriskt för alla hushåll senast under 2026. Vid Hyltes inträdande behöver SÅM således även införskaffa, montera och ställa ut fyrfackskärl inom Hylte kommun till en kostnad motsvarande cirka 15 miljoner kronor. Utöver detta krävs inköp av en ny hjullastare till Hylte återvinningscentral och eventuellt även ombyggnation av Hyltes omlastningsstation. Hyltes inträde i SÅM förväntas därför kräva ytterligare investeringar motsvarande minst 30 miljoner kronor under 2026. Den totala summan under planperioden 2025-2027 kan således bli 90 miljoner kronor förutsatt att Hylte anslutas till SÅM utan att påverka SÅM:s befintliga verksamheter och planerade investeringstakt.

Fokus i investeringsplanen ligger på investering och reinvestering i SÅM:s återvinningscentraler som i dagsläget är delvis eftersatta. I Gislaved och Värnamo föreligger det behov av att separera tung lastbilstrafik från besökarna då de tunga transporterna i anslutning till återvinningscentralerna tenderar att öka. Både i Gislaved och Värnamo krävs även viss ombyggnad av ytor, materialfickor, trafikflöden mm för att förbättra ÅVC:ernas funktion och besökarnas upplevelse.

Återvinningscentralen i Smålandsstenar ligger på dålig mark och kommunen har tidigare planerat att flytta anläggningen till en bättre plats. I och med Hyltes förväntade anslutning till SÅM så har detta projekt dock skjutits på framtiden och Smålandsstenars ÅVC kommer istället få en mindre ansiktslyftning under 2024 efter att vissa investeringsmedel har kunnat omfördelas.

Gnosjö återvinningscentral kommer under 2025 att genomgå en mindre ombyggnation med bland annat utökad yta, asfaltering, ny miljöstation samt ny modul för personalutrymmen. Projektet har försenats och flyttats fram till 2025.

Under treårsperioden är det önskvärt att SÅM ordnar självservice-ÅVC som ett test för att utöka tillgängligheten till mindre återvinningscentraler. Denna åtgärd har dock skjutits fram ett par år i detta utkast till investeringsplan med anledning av andra tillkommande investeringskostnader.

Investeringen i nya sopkärl kopplat till införandet av FNI och matavfallssortering hos flerbostadshusen behöver utökas och omfattar nu 8 miljoner kronor under planperioden.

SÅM:s kontor i Skillingaryd är underdimensionerat och rymmer inte tillräckligt många kontorsplatser. Idag sitter all kontorspersonal i delade kontorsrum och läget är inte optimalt ur arbetsmiljöaspekt. Nuvarande kontor omfattar ca 300 kvm och efter uträkning bör dagens yta egentligen vara minst 500 kvm. Under 2024 kommer därför en tillfällig lösning att ordnas genom att ett externkontor hyrs i närheten av huvudkontoret. Långsiktigt behöver dock en ny kontorslösning ordnas så att kontorsverksamheten återigen kan samordnas under ett gemensamt tak. Utredning pågår kring hur ett nytt kontor ska kunna anordnas och nybyggnation är ett av de alternativ som utreds. I investeringsplanen finns en post för investering i ny kontorslokal med för att påvisa behovet, men ingen faktisk kostnad är satt i planen. Om utredningen visar på ett behov av nybyggnation så kommer en sådan investering troligen hamna utanför planperioden 2025-2027.

Föreslagen investeringstakt kommer med tiden medföra att SÅM behöver utöka sitt låneutrymme. Avskrivningstakten är lägre än investeringstakten i och med komponentavskrivning kopplat till den höga nyttjandeperioden för flera av de större investeringarna.

Beslutsunderlag

Förslag investeringsplan 2025-2027 SÅM, daterad 2024-04-02

Förbundsdirektionen beslutar

- att godkänna upprättat förslag till investeringsplan för 2025-2027.
- att uppdra till förbundsdirektören att överlämna upprättad investeringsplan till kommunstyrelsen i respektive medlemskommun enligt förbundsordningen för SÅM.

§19

Dnr:

Revisionsberättelse 2023**Ärendebeskrivning**

Revisions- och konsultföretaget Deloitte har under mars månad genomfört en granskning av SÅM:s årsredovisning på uppdrag av lekmanrevisorerna.

Deloitte har enligt muntlig utsago inte noterat några avvikelser när de har granskat de monetära delarna. Vad gäller räkenskapsrevisionen så är de snart klara. Revisionen är dock försenad och Deloitte har svårt att ge besked om när revisionen och deras utlåtande kan förväntas vara klart.

SÅM:s årsredovisning har delgetts medlemskommunerna under slutet av mars månad och revisorernas utlåtande kommer att överlämnas till kommunerna så snart de är klara.

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§20

Dnr:

Lönerevision 2024**Ärendebeskrivning**

Årets lönerevision började som sig bör med en lönekartläggning. Kartläggningen visade att SÅM har jämställda löner. Därefter har resultat- och utvecklingsdialoger genomförts med alla medarbetare inom organisationen som ingår i lönerevision 2024. Dialogerna bygger på ett antal fastslagna lönekriterier.

Märket inom industrin är satt till 3,3 % för 2024, även Kommunals utrymme enligt BÖK är 3,3 % medans AKV och Akademikeralliansen har sifferlösa avtal.

SÅM utgår från den pott som har avsatts i budget för 2024 och tillämpar individuell lönesättning.

De medarbetare som går under Kommunals avtal kommer att få den nya lönen utbetald i april månad. Den centrala processen för medarbetare som faller under AKV och Akademikeralliansens avtal är försenad. Detta innebär att nya löner för dessa medarbetare kommer att betalas ut från och med maj månad och retroaktivt för april.

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§21

Dnr:

Avstämning likviditet

Ärendebeskrivning

SÅM:s likviditet är lägre än förväntat under början av år 2024. SÅM har idag ca fem miljoner kronor på kontot och summan förväntas minska ytterligare fram till dess att kvartalsfaktureringen är genomförd och fakturorna betalda.

Utbetalningen av den FNI-ersättning som SÅM från och med 2024 erhåller från förpackningsproducenterna kommer att ske kvartalsvis i efterskott. Detta leder till att den förväntade kvartalsvisa intäkten på 7-8 miljoner kommer SÅM tillgodo senare än förväntat. I och med att utbetalningen sker i efterskott så kommer SÅM att få minus på kontot under delar av året. När detta inträffar aktiveras den checkräkningskredit som finns tillgänglig motsvarande 10 miljoner. SÅM kommer alltså inte att sakna likvida medel även om saldot på kontot är lågt. Möjligheten att utöka krediten till 20 miljoner kommer att undersökas. I och med den ökade investeringstakten och det låga saldot på kontot så kommer SÅM sannolikt behöva uppta ytterligare lån under året.

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§22

Dnr:

Miljörapportering för 2023

Ärendebeskrivning

SÅM ska senast den 31 mars varje år lämna in miljörapporter till tillsynsmyndigheten kopplat till de miljötillstånd som gäller för verksamhetens större återvinningscentraler. Rapporterna är i vanlig ordning klara och inlämnade i tid.

Tyvärr har dock viss problematik förekommit med EI-kretsens entreprenör vid Gislaveds återvinningscentral. Under ett par tillfällen 2023 så har höga mängder lysrör förekommit då dessa inte har hämtats i tid. Det verkar som att entreprenören på eget bevåg istället har ställt ut fler lagringsboxar för lysrör än vad som är avtalat. Samtidigt är statistiken för dessa två hämtningstillfällen underlig. Fler behållare har rapporterats vid en hämtning än vad som angetts i vårt lagersaldo. SÅM inventerar nu antalet behållare för att säkerställa så att det inte finns överkapacitet i något lagringsutrymme och tar samtidigt en kontakt med EI-Kretsen för att påtala bristerna i entreprenaden. Sedan kommer ett enklare system för regelbunden inventering av lagervolymer införas så att volymerna löpande kan stämmas av mot de tillståndsgivna mängderna på respektive anläggning.

SÅM:s arbetsledare som ska utföra denna inventering har redan idag en ansträngd situation kopplat till antalet medarbetare och anläggningar utspridda över ett stort geografiskt område. Ytterligare stöd kommer därför att behövas till arbetsledaren.

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§23

Dnr:

Personalärenden

Ärendebeskrivning

Just nu sker det vissa förändringar inom personalsidan hos SÅM och det förekommer även behov av rekrytering.

Efter överenskommelse kommer SÅM:s avfallstekniker att avsluta sin anställning hos SÅM den sista april och övergå till en anställning hos en av SÅM:s entreprenörer. Rekrytering för att fylla vakansen pågår i samarbete med rekryteringsföretaget Stella Rekrytering och Ledarskap. Titeln på tjänsten ändras till driftsamordnare men ansvarsområdet är detsamma.

Tyvärr har SÅM:s nya miljöingenjör valt att säga upp sig. Rekrytering av ny miljöingenjör kommer att startas inom kort. Denna rekrytering sker i egen regi.

Verksamheten har även ett behov av att stärka den arbetsledande funktionen inom ÅVC. Nuvarande arbetsledare behöver stöttning då denne ansvarar för ett större antal medarbetare utspridda på flera anläggningar över ett stort geografisk område. Detta område kommer att utökas ytterligare den dag då Hylte kommun träder in i SÅM. I förebyggande syfte utreder SÅM möjligheten att dela upp det geografiska området inom ÅVC i två delar och rekrytera ytterligare en arbetsledare. Om åtgärden bedöms lämplig så kommer förändringen att utföras redan under året.

I samband med personalförändringarna enligt ovan utreder SÅM organisationen inom den administrativa sidan med fokus på utvecklingsverksamheten i syfte att stärka och förtydliga ansvarsfördelningen och den interna beställarfunktionen. Direktionen var samstämmig och ser positivt på ovanstående. Förbundsdirektören arbetar vidare med frågan.

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§24

Dnr:

Insamling av fett

Ärendebeskrivning

Den senaste tiden har det förekommit en del frågor kring insamling av fettavfall. Enligt miljöbalken ansvarar SÅM för insamlingen av fettavfall från hushåll och vissa verksamheter så som restauranger. Det är sedan årsskiftet krav på att matolja och annat flytande fett ska sorteras ut för återvinning.

SÅM har i dagsläget tre lösningar för insamling av fettavfall enligt nedan.

Fett från hushåll som har samlats upp i flaska eller annan behållare ska lämnas på en återvinningscentral, det gäller t.ex. fett från fritös. Fett som torkas upp med hushållspapper ska läggas i papperspåsen för matavfall. Mindre mängd flytande fett om maximalt 1-2 dl kan slängas i restavfallet i de fall den boende har svårt att ta sig till återvinningscentralen.

Uppsamlat stekfett, fritureolja mm från restauranger och dylikt hämtas genom auktorisationsupphandling där auktoriserade entreprenörer sköter insamling och fakturering direkt till kunden. Insamlingen sker i behållare eller fat. Enbart de av SÅM auktoriserade entreprenörerna får nu samla in utsorterat fett från restauranger och storkök.

Fettavskiljare som är kopplade till avloppet inom restaurangverksamhet, storkök etc töms med slambil. Sådan tömning ska utföras minst en gång per år enligt avfallsföreskrifterna eller oftare om det krävs för att upprätthålla anläggningens funktion.

Fett från annan typ verksamhet, t.ex. tillverkningsindustri, är inte kommunalt avfall och faller således inte under SÅM:s insamlingsansvar.

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§25

Dnr:

Hylte kommun**Ärendebeskrivning**

Hylte kommun utreder just nu förutsättningarna för inträde i SÅM. De har reviderat tidsplanen och målet är nu att Hylte ansluts till SÅM 2026-01-01. Utredningen förväntas vara klar inom någon vecka och lämnas därefter över till Samhällsbyggnadsförvaltningen för internremiss. Hyltes slutliga beslut kring inträde i SÅM planeras till kommunfullmäktiges sammanträde i september. Om Hylte beslutar att ingå i SÅM så kommer en ansöka om inträde därefter att överlämnas till GGVV-kommunerna.

Hyltes inträde i SÅM regleras genom SÅM:s förbundsordning. En ny version av förbundsordningen behöver därför arbetas fram innan dess att kommunfullmäktige i respektive medlemskommun ska besluta i frågan. SÅM arbetar även med en mer detaljerad plan för själva inträdet. Denna plan kommer att aktiveras efter att beslut om inträde är fattat.

Senast under 2026 ska fastighetsnära insamling av förpackningar införas i alla Sveriges kommuner och SÅM får då ansvaret att införa FNI inom Hylte kommun. Leveranstiden för fyrfackskärl är idag mycket lång och SÅM har därför redan nu beställt fyrfackskärl till Hylte kommun. Starttiden för införandet av fyrfack inom Hylte kommun är planerad till 2026-04-13. Upphandling av FNI-insamling från flerbostadshus kommer att ske inom kort och Hylte inkluderas även i den upphandlingen.

Under hösten efter beslut om Hyltes inträde i SÅM behöver ytterligare upphandlingar genomföras kopplat till Hyltes avfallsverksamhet. Flera av Hyltes större avtal löper ut vid årsskiftet 2025-2026 och dessa behöver upphandlas i god tid innan verksamheten överläts till SÅM.

Förbundsdirektionen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.